

Skrekkøgler

Her skal du få vite noe om dinosaurer. Du får svar på disse spørsmålene: Hva en dinosaur er? Når dinosaurerne levde? Hvordan dinosaurerne forsvant? Hva de spiste?

Du kjenner sikkert til det vanlige ordet dinosaur, eller som de kalles skrekkøgler. Det var store krypdyr som levde for 65 millioner år siden. De levde i jordas mellomalder, i tidsalder som vi kaller trias, jura og kritt. De aller første dinosaurerne levde i triasperioden for 240 millioner år siden. Nå er det mennesker som hersker, men før var det dinosaurerne som hersket.

Dinosaurerne levde av å spise planter, kjøtt, mens andre spiste åtsel og noen var til og med altetende. Noen dinosaurer hadde godt syn, mens andre hadde god luktesans og hørsel. Alle var tilpasset i sin spesielle levemåte. Dinosaurerne la egg på samme måte som krypdyr og fugler i dag. ”Ettersom dinosaurerne var krypdyr, har alltid forskerne trodd at de var vekselvarmere. Men etter hvert begynte de å tvile på dette da de fant ut at det var flere ting som tydet på at de kunne ha vært jernvarmere”. Det er en stor diskusjon om det i dag.

Tyrannosaurusen var tyrannkongen, og i mange år den størst og kjente kjøttetende dinosaur. Den ble 13 meter lang, og hadde skarpt syn, god luktesans og god hørsel. Tyrannosaurusen kunne veie mellom 600-800 kilo. Selv om tyrannosaurusen hadde lange bein, viste seg at den kun løpte 17/t. Den var rovdyr, og jaktet etter andøgler. Tennene til en tyrannosaurus ble 30 cm lange. ”Forskerne tror at den kunne svelge 230 kg kjøtt i en jafs”. Det er veldig mye!

Det har vært flere dinosaurarter før i verden. Her ser du liste over noen av de mest kjente.

Arter	Betydning	Når	Mat
Tyrannosaurus rex	Tyrannøgle (rex betyr konge)	Kritt	Kjøtt
Diplodocus	Dobbeltrygg	Jura	Planter
Plateosaurus	Flat øgle	Trias	Planter
Giganotosaurus	Gigant øglen fra sør	Kritt	Kjøtt

Du lurer sikkert på hvorfor dinosaurene døde ut? Det skjedde nemlig tre store og viktige hendelser, på denne tiden. En kjempediger meteoritt som traff jorda, og ødela klimaet over Amerika. På den andre siden av jorda skjedde det et enormt vulkanutbrudd. Den tredje hendelsen var at maten til de planteetende dinosaurene forandret seg. Dinosaur ekspertten Jørn Hurum sier: ”Dinosaurene døde av uflaks, hvis en av hendelsene skjedde ville dinosaurene sannsynlig leve nå”.

Her har du fått vite mye om dinosaurer. Hvordan de lever, og hva de spiser? Jeg håper du har forstått mye av det.

Jeg valgte å skrive om dinosaurer fordi det er spennende, og interessant å vite om svære dyr som før en gang har eksisterte. Det ble som en reise å se fra de var barn til de ble store skrekkøgler.

Kilder:

John Long oversatt av Bente Lill og Terje Øygard: Dinosaurer, Schibsted forlagene 2007.

<http://no.wikipedia.org/wiki/Dinosaurer>

<http://www.norsknettskole.no/fag/ressurser/itstud/v01/916-Dinosaurer/sider/intro-side/>

<http://snl.no/dinosaurer>

<http://nrksuper.no/super/newton/2010/10/15/dinosaures-tidsalder/>

<http://www.nrk.no/nett-tv/indeks/163046/>

<http://www.nhm.uio.no/fakta/zoologi/forhistoriske-dyr/dinosaurer/>